

Kadınların Toplumsal Cinsiyet Rollerine Tutumu ile Cinsel Öz-Yeterlilikleri Arasındaki İlişki

The Relationship Between Women's Gender Role Attitudes and Sexual Self-Efficacy

Sevim SARISOY¹
Nilüfer TUĞUT¹
Goyarchin MEHDİYEVA³

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Sivas, Türkiye
²Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas, Türkiye

Geliş Tarihi/Received 29.03.2024
Revizyon Talebi/Revision Requested 16.05.2024
Son Revizyon/Last Revision 29.08.2024
Kabul Tarihi/Accepted 02.09.2024
Yayın Tarihi/Publication Date 17.12.2024

Sorumlu Yazar/Corresponding author:

Sevim SARISOY

E-mail: sevimsarisoy@cumhuriyet.edu.tr

Cite this article: Sariso, S., Tuğut, N., & Mehdiyeva, G. (2024). The Relationship Between Women's Gender Role Attitudes and Sexual Self-Efficacy, *Advances in Women's Studies*, 6(2), 55-64.

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.

ÖZ

Amaç: Bu araştırmanın amacı, kadınların toplumsal cinsiyet rollerine tutumu ve cinsel öz-yeterlilik arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Örneklem büyüklüğünü hesaplamak için "G. Power-3.1.9.7" programı kullanılmıştır. Örneklem araştırma kriterlerini karşılayan 216 kadın alınmıştır. Verilerin toplanmasında; Kişisel Bilgi Formu, Toplumsal Cinsiyet Rollerine Tutum Ölçeği ve Cinsel Öz-Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, ANOVA, bağımsız örneklem t-testi, ve Pearson korelasyon analizleri kullanılmıştır. Yanılma düzeyi ise $p < .05$ anlamlı olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Toplumsal cinsiyet rollerine tutumu ile cinsel öz-yeterlilik arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır ($r=0,108$; $p > .05$) ancak Cinsel Öz-yeterlilik Ölçeği toplam puan ortalaması ile Kadınların Eşitlikçi Cinsiyet Rolü alt boyutu ($r=0,274$) ve Geleneksel Cinsiyet Rolü alt boyutu ($r=0,256$) puanları arasında pozitif yönlü, düşük düzeyde, Evlilikte Cinsiyet Rolü alt boyutu ($r=-0,221$) puanı arasında negatif yönlü, düşük düzeyde ve Erkek Cinsiyet Rolü alt boyutu ($r=-,308$) puanı arasında negatif yönlü, orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < .05$).

Sonuç: Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolleri ve geleneksel cinsiyet rolleri arttıkça, evlilikte cinsiyet rolleri ve erkek cinsiyet rolleri azaldıkça, cinsel öz-yeterlilik düzeylerinin arttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cinsel Öz-Yeterlilik, Toplumsal Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet Rolü, Tutum

ABSTRACT

Objective: This study aimed to determine the relationship between women's gender role attitudes and sexual self-efficacy.

Method: The research is descriptive type. "G. Power-3.1.9.7" program was used to calculate the sample size. The sample included 216 women who met the research criteria. Personal Information Form, Gender Roles Attitude Scale and Sexual Self-Efficacy Scale were used to collect the data. Descriptive statistical methods, ANOVA, independent sample t-test, and Pearson correlation analysis were used to analyze the data. The error level $p < .05$ was accepted as significant.

Results: No significant relationship was found between gender roles attitude and sexual self-efficacy ($r=0.108$; $p > .05$) however, it was determined that there was a positive, low level relationship between the mean total score of the Sexual Self-Efficacy Scale and the scores of the Egalitarian Gender Role sub-dimension ($r=0.274$) and the Traditional Gender Role sub-dimension ($r=0.256$), a negative, low level relationship between the Gender Role in Marriage sub-dimension ($r=-0.221$) and a negative, moderate level relationship between the score of the Male Gender Role sub-dimension ($r=-.308$) ($p < .05$).

Conclusion: It was found that there was no relationship between women's gender roles and sexual self-efficacy, but sexual self-efficacy levels increased as egalitarian gender roles and traditional gender roles increased and as marital gender roles and male gender roles decreased.

Keywords: Sexual Self-Efficacy, Gender, Gender Role, Attitude

Giriş

Bireylerin erkek veya kadın olarak sergiledikleri fizyolojik, biyolojik ve genetik özellikler 'cinsiyet' olarak adlandırılmaktadır (Reale ve ark, 2023). Toplumsal cinsiyet (gender) ise toplumdaki kadın ve erkeğe yönelik beklentileri, onlara biçilen değerleri, rolleri, kalıp yargıları, nitelikleri ve davranışları içine alan bir kavramdır (Tabassum & Nayak, 2021). Toplumsal cinsiyet biyolojik cinsiyetten farklı olarak kültürden kültüre değişkenlik gösterebilen, toplum tarafından ortaya çıkarıldığı varsayılan ve zamanla değişkenlik gösteren rolleri kapsamaktadır (Akın & Özpınar, 2018; Pekel, 2019). Bir toplumdaki bireylerin kadın ve erkek olmak üzere her iki cinsiyete yönelik beklediği değerler toplumsal cinsiyet rol kalıplarını ortaya çıkarmaktadır (Lee & Li, 2020). Doğumdan itibaren öğrenilmeye ve kazanılmaya başlanan bu roller erkek ve kadın için toplumdaki görevleri belirleyip, genelleştirmektedir. Toplumların çoğuna bakıldığında; çocuk bakmak, ev işlerini yapmak, yemek yapmak, sakin, uysal ve anlayışlı olmak gibi temel roller ve yargılar kadına yüklenirken, evi geçindirmek, ailenin reisi olmak, para kazanmak, sözünü dinletmek, güçlü ve sert olmak gibi temel özellik ve yargılar erkeğe yüklenmiştir (Haarmans ve ark, 2018; WHO, 2018; Başar, 2020). Ailedeki görev dağılımları, demokratik yapı, erkek ve kız çocuklarına karşı olan tutumlar, kadına verilen değer çocukların toplumsal cinsiyet rollerini öğrenmesinde ve şekillendirmesinde etkili olan faktörler arasında yer almaktadır (Akın & Özpınar, 2018; Haarmans ve ark, 2018). Bunlarla birlikte kendine güven ve saygı kavramlarını içine alan konular, gelir düzeyini içine alan ekonomik koşullar, eğitim, liderlik ve katılım kavramlarını kapsayan siyasi konular da cinsiyet rollerinin oluşmasında etkili olmaktadır (Akın & Özpınar, 2018; Bertrand, 2020). Cinsiyet rollerini etkileyen faktörlerden biri olan öz-yeterlilik kavramı, insanların kendi yetkinliklerine ilişkin bireysel değerlendirmeleri, tutumları ya da inançları olarak tanımlanırken; başka bir ifadeyle, kişilerin başarılı olmak istedikleri belirli bir konuda gerekli etkinlikleri organize edip, uygulamasına yönelik inancı olarak belirtilmiştir (Peiffer ve ark, 2020; Sezgin & Düşükcan, 2020). Cinsiyet rollerinin önemli bir parçası olan cinsellik; sosyal kurallar ve değer yargıları çerçevesinde şekillenmiş olup, iki kişinin cinsel hazını içine alan uyum içindeki beraberliğidir

şeklinde tanımlanmıştır (Ford ve ark, 2021). Bireylerin yaşamlarını biyolojik, sosyal, kültürel, psikolojik, ahlak, dini, politik, geleneksel gibi birçok yönüyle etkileyen ve bu faktörlerden etkilenen cinsellik bu bileşenleri tüm boyutlarıyla kapsayan bir bütündür (Classon ve ark, 2018; Aksoy ve ark, 2019). Cinsellik ve öz-yeterlilik kavramlarını içeren cinsel öz yeterlilik kavramı ise kişilerin güvenli ve sağlıklı bir cinsel eylemi gerçekleştirme yeteneğine, cinsel yaşamları üzerindeki hakimiyetlerine, cinsel bir partner olarak uygunluğuna ve uyumuna, cinsel tatmin etme yeteneğine, cinsel bir ajan olarak yetkinliğine ve yeterliliğine odaklanır. Bunlarla birlikte riskli cinsel davranışların azaltılması ve önlenmesinde önemli bir belirleyici olan cinsel karar verme sürecinde de etkin rol oynar (Classon ve ark, 2018; Assarzadeh ve ark, 2019). Toplumsal cinsiyet rollerine, toplum tarafından kadına yüklenen sorumluluklar, beklentiler, rol ve tutumlar olarak bakıldığında bu değerlerin kadının cinsel hayatı üzerindeki belirleyici rolleri ön plana çıkmaktadır. Bu araştırma ile kadınların toplumsal cinsiyet rolleri tutumu ve cinsel öz-yeterlilikleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma Soruları

1. Kadınların toplumsal cinsiyet rolleri tutumu nasıldır?
2. Kadınların cinsel öz- yeterlilik düzeyleri nedir?
3. Kadınların toplumsal cinsiyet rolleri tutumu ile cinsel öz-yeterlilikleri arasında ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Tipi

Araştırma tanımlayıcı tiptedir.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni, 01 Temmuz – 30 Kasım 2023 tarihleri arasında İç Anadolu bölgesinde yer alan bir ilin üniversite hastanesinin Doğum ve Kadın Hastalıkları Polikliniği'ne başvuran kadınlardan oluşmuştur. Araştırmanın örneklem büyüklüğünü hesaplamak için "G. Power-3.1.9.7" programı kullanılmıştır. Örneklem hacmi; $\beta = 0,09$ hata riski ile $1 - \beta = 0,91$ güçte, $\alpha = 0,05$ anlamlılık düzeyinde, $1 - \alpha = 0,95$ güven aralığında belirlenmiş olup,

toplamda 216 (n=216) olarak saptanmıştır ve araştırmaya katılmaya gönüllü, iletişim problemi olmayan ve evli 216 kadın dahil edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu”, “Cinsel Öz-Yeterlilik Ölçeği” ve “Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Bu form araştırmacılar tarafından literatür taranarak hazırlanmıştır (Çelik, 2013; Gökçay & Akça, 2018; Assarzadeh ve ark, 2019; Pekel, 2019). Formda sosyodemografik özellikler (yaş, cinsiyet, meslek, aile tipi, çalışma durumu, eğitim durumu) ve cinsellik ile ilgili (cinselliği anne ya da baba ile rahat konuşabilme durumu) sorular yer almaktadır. Form 2 açık uçlu, 12 kapalı uçlu toplam 14 sorudan oluşmaktadır.

Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği (TCRTÖ)

2011 yılında Zeyneloğlu'nun geliştirdiği ölçek toplam 38 maddeden oluşmaktadır. Ölçek beşli likert tipte yapılmış olup, kadın cinsiyet rolü, erkek cinsiyet rolü, eşitlikçi cinsiyet rolü, evlilikte cinsiyet rolü ve geleneksel cinsiyet rolü olmak üzere beş alt boyuttan meydana gelmiştir. Ölçekten alınabilecek en fazla puan 190 iken, en az puan 38 olarak belirlenmiştir. Ölçekte yer alan geleneksel tutum cümlelerinde ‘tamamen katılıyorum’ seçeneği 1 puan, ‘kesinlikle katılmıyorum’ seçeneği 5 puan olarak değerlendirilirken; eşitlikçi tutum cümlelerinde tam tersi olarak; ‘tamamen katılıyorum’ seçeneği 5 puan, ‘kesinlikle katılmıyorum’ seçeneği 1 puan olarak değerlendirilmiştir. Ölçekten alınan yüksek puanlar kişinin toplumsal cinsiyet rolleri ile ilgili eşitlikçi tutuma sahip olduğunu belirtirken, düşük puanlar toplumsal cinsiyet rollerine yönelik geleneksel tutumları ifade etmektedir. Ölçeğin geliştirme çalışmasında Cronbach Alpha değeri 0,92 olarak belirlenmiştir (Zeyneloğlu & Terzioğlu, 2011). Araştırmamızda ise Cronbach Alpha değeri 0,81 olarak hesaplanmıştır.

Cinsel Öz-Yeterlilik Ölçeği (CÖYÖ)

2010 yılında Humphres ve Kennett tarafından geliştirilen ölçeğin 2013 yılında Çelik tarafından Türkçeye uyarlaması yapılmıştır. Sekizli likert tipte olan ölçek toplamda beş sorudan oluşmaktadır ve tek boyuta sahiptir. Ölçeğin 3. ve

4. maddelerinin ters çevrilerek kodlanması gerekmektedir. Toplam puan üzerinden değerlendirilen ölçekten alınabilecek en yüksek puan 40 iken, en düşük puan 0 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin değerlendirilmesinde kullanılan toplam puanın yüksek olması cinsel öz yeterliliğin yüksek düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri 0,71 olarak bildirilmiştir (Çelik, 2013). Araştırmamızda ise Cronbach Alpha değeri 0,82 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Doğum ve Kadın Hastalıkları polikliniğine gidilerek kadınlar ile görüşülmüş, uygun saatler ve uygun ortam (tek kişilik oda) belirlenmiştir. Formların uygulaması öncesi yüze görüşme yöntemi ile araştırma ile ilgili açıklama yapılmış, yazılı ve sözlü onamları alınmış ve formlar katılımcılar tarafından doldurulup kapalı zarf içinde alınmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma verileri SPSS 22.0 paket programı ile değerlendirilmiştir. Araştırma verileri değerlendirilirken, normallik dağılımı için Skewness ve Kurtosis değerlerine bakılmıştır. Veriler normal dağılım göstermiş ve parametrik testler kullanılmıştır. Veriler; sayı-yüzdeler dağılımı, ANOVA, Independent sample t test, Pearson korelasyon testleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Hangi grubun diğerlerinden farklı olduğunu belirlemek için homojenlik varsayımını sağlayanlarda Tukey testi kullanılmıştır. Araştırmada $p < ,05$ değeri anlamlı olarak alınmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırma Helsinki Bildirgesi'ne uygun bir şekilde yürütülmüştür. Araştırmanın yürütülebilmesi için Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nin Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan (Tarih: 22 Mart 2023, Karar No: 2023-03/23) ve araştırmanın yapıldığı kurumlardan yazılı izin alınmıştır. Çalışmaya katılan kadınlardan hem yazılı hem sözlü olarak onam alınmıştır.

Bulgular

Tablo 1'de kadınların tanıtıcı özellikleri verilmiştir. Araştırmada kadınların %69,9'unun 18-35 yaş grubunda olduğu, %39,4'ünün üniversite ve üzeri mezunu olduğu, %78,2'sinin herhangi bir işte çalışmadığı, %78,2'sinin çekirdek ailede yaşadığı, %60,2'sinin gelirinin giderine denk

olduğu, %63,4'ünün yaşadığı yerin il olduğu, %56,9'unun anlaşarak evlendiği, %58,3'ünün annesinin ilkokul mezunu olduğu, %68,1'inin babasının ilkokul mezunu olduğu, %61,6'sında eş yaşının 18-35 yaş grubunda olduğu,

%40,7'sinin eşinin üniversite ve üzeri mezunu olduğu ve %89,4'ünün eşinin çalıştığı belirlenmiştir. Kadınların %74,5'inin annesi ile cinselliği konuşmadığı ve %94,9'unun babası ile cinselliği konuşmadığı saptanmıştır.

Tablo 1. Kadınların tanıtıcı özelliklerinin dağılımı

Özellikler		n (%)
Yaş	18-35	151(69,9)
	35 Yaş Üstü	65 (30,1)
Eğitim Düzeyi	İlköğretim	67 (31,0)
	Lise	64 (29,6)
	Üniversite ve Üzeri	85 (39,4)
Çalışma Durumu	Çalışıyor	47 (21,8)
	Çalışmıyor	169 (78,2)
Aile Tipi	Çekirdek Aile	169 (78,2)
	Geniş Aile	47 (21,8)
Gelir Durumu	Gelir Giderden Az	60 (27,8)
	Gelir Gidere Denk	130(60,2)
	Gelir Giderden Fazla	26 (12,0)
Yaşanan Yer	İl	137 (63,4)
	İlçe	42 (19,4)
	Köy	37 (17,2)
Evlenme Tipi	Anlaşarak	123 (56,9)
	Görücü Usulü	93 (43,1)
Anne Eğitimi	Okur-Yazar Değil	63 (29,2)
	İlköğretim	126 (58,3)
	Lise	16 (7,4)
	Üniversite ve Üzeri	11 (5,1)
Baba Eğitimi	Okur-Yazar Değil	13 (6,0)
	İlköğretim	147 (68,1)
	Lise	35 (16,2)
	Üniversite ve Üzeri	21 (9,7)
Eş Yaş	18-35	133(61,6)
	35 Yaş Üstü	83 (38,4)
Eş Eğitim	İlköğretim	52 (24,1)
	Lise	76 (35,2)
	Üniversite ve Üzeri	88 (40,7)
Eş Çalışma Durumu	Çalışıyor	193 (89,4)
	Çalışmıyor	23 (10,6)
Anne İle Cinsellik Konuşma Durumu	Evet	55 (25,5)
	Hayır	161 (74,5)
Baba İle Cinsellik Konuşma Durumu	Evet	11 (5,1)
	Hayır	205 (94,9)

Tablo 2’de kadınların TCRTÖ ve CÖYÖ alt boyut toplam puan ortalamaları verilmiştir. Kadınların TCRTÖ toplam puan ortalamasının 110,93±9,75, eşitlikçi cinsiyet rolü alt ölçeği puan ortalamasının 32,79± 6,47, kadın cinsiyet rolü alt ölçeği puan ortalamasının 22,90± 3,91, evlilikte cinsiyet

rolü alt ölçeği puan ortalamasının 15,81±4,49, geleneksel cinsiyet rolü alt ölçeği puan ortalamasının 27,30±6,78, erkek cinsiyet rolü alt ölçeği puan ortalamasının 12,11±4,31 ve CÖYÖ toplam puan ortalamasının 28,48±9,72 olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2. Kadınların CÖYÖ ve TCRTÖ-alt boyut toplam puan ortalamalarının dağılımı

Ölçekler	Min	Max	X±SS*
Toplumsal Cinsiyet Roller Tutum Ölçeği (TCRTÖ)	78,00	132,00	110,93±9,75
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü (ECR)	8,00	40,00	32,79± 6,47
Kadın Cinsiyet Rolü (KCR)	9,00	35,00	22,90± 3,91
Evlilikte Cinsiyet Rolü (EVCR)	8,00	36,00	15,81±4,49
Geleneksel Cinsiyet Rolü (GCR)	10,00	40,00	27,30±6,78
Erkek Cinsiyet Rolü (ERCR)	6,00	28,00	12,11±4,31
Cinsel Öz-Yeterlilik Ölçeği (CÖYÖ)	5,00	40,00	28,48±9,72

*SS: Standart Sapma

Tablo 3’te kadınların tanıtıcı özelliklerine göre TCRTÖ ile CÖYÖ puan ortalamaları karşılaştırılması verilmiştir. Kadınların eğitim düzeyi, aile tipi, gelir durumu, yaşanan yer ve eş çalışma durumuna göre cinsel öz-yeterlilik ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu bulunmuştur ($p<,05$). Kadınların eğitim düzeyi, evlenme tipi, baba eğitim düzeyi, eş yaşı ve eş eğitim düzeyine göre toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği toplam puan arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır ($p<,05$). Kadınların öğrenim düzeyine, çalışma durumuna, baba öğrenim düzeyine, eş eğitim düzeyine göre eşitlikçi cinsiyet rolü alt ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu belirlenmiştir ($p<,05$). Kadınların anne ile cinsellik konuşma durumuna göre kadın cinsiyet rolü alt ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel farklılığın anlamlı olduğu bulunmuştur ($p<,05$). Kadınların eğitim düzeyine, çalışma durumuna, gelir durumuna, yaşanan yere, anne eğitim düzeyine, eş eğitim düzeyine, eş çalışma durumuna göre evlilikte cinsiyet rolü alt ölçek puan ortalamaları arasında

farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p<,05$). Kadınların yaşına, eğitim düzeyine, çalışma durumuna, aile tipine, gelir durumuna, evlenme tipine, baba eğitim düzeyine, eş yaşına, eş eğitim düzeyine, eş çalışma durumuna göre geleneksel cinsiyet rolü alt ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<,05$).

Kadınların eğitim düzeyine, çalışma durumuna, gelir durumuna, anne eğitim düzeyine, eş eğitim düzeyine, eş çalışma durumuna göre erkek cinsiyet rolü alt ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel farklılığın anlamlı olduğu saptanmıştır ($p<,05$).

Tablo 3. Kadınların tanıtıcı özelliklerine göre CÖYÖ ve TCRTÖ-alt boyut toplam puan ortalamasının karşılaştırılması

Özellikler		ECR	KCR	EVCR	GCR	ERCR	TCRTÖ	CÖYÖ
		X±S	X±S	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS	X±SS
Yaş	18-35	33,02±6,65	22,93±3,92	15,44±4,64	28,32±9,4	11,83±4,57	111,56±9,82	28,76±9,47
	35 Yaş Üstü	32,26±6,04	22,83±3,93	16,66±3,99	24,93±5,84	12,76±3,60	109,46±9,47	27,83±10,38
t/p		,796/,427	-,177/,860	-1,837/,068	3,450/,000	-1,464/,145	1,456/,147	644/,520
Eğitim Düzeyi	İlköğretim	30,67±6,20	22,95±4,31	18,08±4,32	23,71±6,16	14,05±4,32	109,49±10,15	25,44±11,11
	Lise	31,82±7,34	22,59±3,76	15,89±4,31	26,60±6,47	11,92±3,82	108,84±9,93	30,09±8,96
	Üniversite ve Üzeri	35,20±5,12	23,09±3,72	13,95±3,91	30,65±5,86	10,72±4,12	113,63±8,72	28,48±9,72
F/p Fark		11,152 /,000	,305/,738	18,483/,000	24,510/,000	12,439/,000	5,703/,004	4,934/,008
		3>1,2		1>2,3	3>1,2	1>2,3	3>2	2>3
Çalışma Durumu	Çalışıyor	34,87±6,21	23,04±4,12	14,04±3,41	30,76±6,45	10,12±3,11	112,85±8,98	30,12±10,19
	Çalışmıyor	32,21±6,44	22,86±3,86	16,30±4,63	26,34±6,57	12,66±4,44	110,39±9,91	28,02±9,57
t/p		2,517/,013	,276/,783	-3,688/,000	4,097/,000	-4,465/,000	1,531/,127	1,314/,190
Aile Tipi	Çekirdek Aile	32,98±6,58	22,71±3,67	15,57±4,40	27,93±6,60	11,84±4,01	111,04±9,92	29,34±9,59
	Geniş Aile	32,10±6,07	23,59±4,66	16,65±4,73	25,04±7,00	13,10±5,20	110,51±9,16	25,36±9,64
t/p		,826/,410	-1,374/,171	-1,469/,143	2,631/,009	-1,788/,075	,333/,739	2,516/,013
Gelir Durumu	Gelir Giderden Az	31,95±6,06	23,81±3,66	17,71±5,19	24,28±6,44	13,93±4,85	111,70±9,54	26,06±9,87
	Gelir Giderden Az	33,20±6,54	22,57±3,94	15,08±3,81	28,14±6,59	11,29±3,70	110,30±9,83	29,06±9,59
	Gelir Gidere Denk	35,20±5,12	23,09±3,72	13,95±3,91	30,65±5,86	10,72±4,12	113,63±8,72	28,48±9,72
	Gelir Giderden Fazla	32,69±7,05	22,42±4,13	15,03±4,75	30,07±6,29	12,03±4,72	112,26±9,90	31,15±9,23
F/p Fark		,777/,461	2,307/,102	7,967/,000	9,882/,000	8,204/,000	,695/,500	3,122/,046
				1>2,3	1>2,3	1>2		3>1
Yaşanan Yer	İl	3,33±6,59	22,72±3,68	15,18±3,57	27,57±6,12	11,79±4,15	110,40±9,75	29,79±9,37
	İlçe	32,57±7,10	23,14±4,73	16,33±6,33	28,21±9,00	12,02±5,04	112,28±11,55	26,47±9,53
	Köy	31,81±5,16	22,90±3,91	17,54±4,64	25,27±5,93	13,40±3,84	111,32±8,72	25,89±10,54
F/p Fark		,636/,531	,409/,665	4,509/0,012	2,176/,116	2,058/,130	,630/,534	3,535/,031
				3>1				1>3
Evlenme Tipi	Anlaşarak	33,30±6,25	23,13±4,03	15,36±4,48	28,56±6,35	11,84±4,26	112,21±9,78	29,03±9,69
	Görücü Usulü	32,11±6,72	22,60±3,74	16,39±4,45	25,63±6,99	12,47±4,37	109,22±9,49	27,75±9,77
t/p		1,341/,181	,981/,328	-1,679/,095	3,217/,001	-1,058/,291	2,255/,025	,956/,340
Anne Eğitim Düzeyi	Okur Yazar-Değil	31,57±6,83	22,28±3,66	17,28±4,77	26,17±6,81	12,82±4,50	110,14±9,46	27,12±10,41
	İlköğretim	33,23±6,23	23,16±4,03	15,22±4,04	27,72±6,48	12,03±4,25	111,38±10,00	29,25±9,47
	Lise	31,81±7,52	22,87±4,34	16,50±5,88	26,25±7,42	12,25±4,13	109,68±9,65	26,87±9,11
F/p Fark		2,107/,100	,783/,505	4,683/,003	1,726/,163	2,797/,041	,362/,781	,876/,454
				1>2,4		1>4		
Baba Eğitim Düzeyi	Okur Yazar-Değil	31,30±6,67	22,30±3,19	17,76±3,19	25,53±6,17	13,07±3,56	110,00±8,25	27,76±10,03
	İlköğretim	32,27±6,46	23,04±4,09	15,95±4,54	26,86±6,46	12,42±4,26	110,56±10,17	28,10±9,97
	Lise	33,25±7,02	21,94±3,17	15,05±4,78	26,25±7,42	12,25±4,13	109,68±9,65	26,87±9,11
F/p Fark		3,143/,026	1,289/,279	1,527/,208	2,998/,032	1,874/,135	3,303/,021	,390/,760
		4>2			4>2	4>2,3		
Eş Yaş	18-35	33,21±6,76	23,01±4,00	15,42±4,82	28,63±6,96	11,90±4,74	112,18±9,94	28,62±9,43
	35 Yaş Üstü	32,13±5,95	22,72±3,78	16,42±3,84	25,18±5,92	12,45±3,52	108,91±9,12	28,25±10,23
t/p		1,192/,235	,532/,595	-1,586/,114	3,746/,000	-,920/,359	2,426/,016	,272/,786
Eş Eğitim Düzeyi	İlköğretim	30,88±6,47	22,96±4,21	17,48±4,42	23,73±6,40	13,82±4,85	108,88±10,38	26,94±10,86
	Lise	31,90±7,15	22,55±4,15	15,98±4,06	27,43±6,78	11,82±3,93	109,71±10,59	29,93±8,89
	Üniversite ve Üzeri	34,69±5,32	23,17±3,51	14,67±4,59	29,30±6,22	11,35±4,06	113,19±8,12	28,13±9,64
F/p Fark		7,152/,001	,513/,599	6,838/,001	12,226/,000	5,886/,003	4,232/,016	1,562/,212
		3>1,2		1>3	3>1,2	1>2,3	3>1	

Tablo 3. Devamı

Eş Çalışma Durumu t/p	Çalışıyor	32,85±6,62	22,86±3,97	15,48±4,47	27,77±6,75	11,89±4,33	110,87±9,92	28,95±9,64
	Çalışmıyor	32,30±5,12	23,21±3,46	18,52±3,74	23,39±5,77	13,95±3,80	111,39±8,28	24,47±9,69
		,385/,701	-,407/,685	-,3124/,002	2,982/,003	-,2182/,030	-,239/,811	2,105/,036
Anne ile Cinsellik Konuşma Durumu t/p	Evet	32,32±6,72	21,94±3,74	15,00±3,94	28,63±6,48	11,21±4,28	109,12±9,46	28,09±9,49
	Hayır	32,95±6,39	23,22±3,93	16,08±4,64	26,85±6,84	12,42±4,29	111,54±9,80	28,61±9,83
		-,622/,535	-,2117/,035	-,1554/,122	1,693/,092	-,1795/,074	-,1594/,112	,344/,731
Baba ile Cinsellik Konuşma Durumu t/p	Evet	33,63±6,02	23,18±4,66	13,90±3,56	29,72±8,53	12,36±6,08	112,81±9,45	32,72±7,84
	Hayır	32,75±6,50	22,88±3,88	15,91±4,52	27,17±6,67	12,10±4,22	110,82±9,77	28,25±9,78
		,441/,660	,242/,809	-,1444/,150	1,217/,225	,195/,846	,658/,511	1,490/,138

* $p < ,05$; SS: Standart Sapma; TCRTÖ= Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, CÖYÖ= Cinsel Öz-yeterlilik Ölçeği, ECR= Eşitlikçi Cinsiyet Rolü, KCR= Kadın Cinsiyet Rolü, EVCR= Evlilikte Cinsiyet Rolü, GCR= Geleneksel Cinsiyet Rolü, ERCR= Erkek Cinsiyet Rolü

Tablo 4'te TCRTÖ ile CÖYÖ alt boyutları arasındaki korelasyon katsayıları verilmiştir. TCRTÖ ile CÖYÖ arasında istatistiksel anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır ($r=0,108$, $p=,115$; $p > ,05$). Kadınların eşitlikçi cinsiyet rolleri alt boyutu ile CÖYÖ toplam puan ortalaması arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($r=0,274$), evlilikte cinsiyet rolü alt

boyutu ile CÖYÖ toplam puan ortalaması arasında negatif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($r=-0,221$), geleneksel cinsiyet rolü alt boyutu ile CÖYÖ toplam puan ortalaması arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki olduğu ($r=0,256$), erkek cinsiyet rolü alt boyutu ile CÖYÖ toplam puan ortalaması arasında negatif yönlü orta düzeyde bir ilişki olduğu ($r=-0,308$) bulunmuştur ($p < ,05$).

Tablo 4. CÖYÖ ile TCRTÖ-alt boyutları arasındaki korelasyon katsayıları

		ECR	KCR	EVCR	GCR	ERCR	TCRTÖ	CÖYÖ
Eşitlikçi Cinsiyet Rolü (ECR)	r^*	1	,317	-,305	,225	-,250	,696	,274
	p		,000	,000	,001	,000	,000	,000**
Kadın Cinsiyet Rolü (KCR)	r^*		1	,278	-,388	,318	,612	-,036
	p			,000	,000	,000	,000	,604
Evlilikte Cinsiyet Rolü (EVCR)	r^*			1	-,606	,580	,205	-,221
	p				,000	,000	,002	,001**
Geleneksel Cinsiyet Rolü (GCR)	r^*				1	-,624	,133	,256
	p					,000	,050	,000**
Erkek Cinsiyet Rolü (ERCR)	r^*					1	,238	-,308
	p						,000	,000**
Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği	r^*						1	,108
	p							,115
Cinsel Öz-Yeterlilik Ölçeği	r^*							1
	p							

* r =Pearson Korelasyonu, ** $p < ,05$; TCRTÖ= Toplumsal Cinsiyet Rollerini Tutum Ölçeği, CÖYÖ= Cinsel Öz- Yeterlilik Ölçeği

Tartışma

Bu araştırma ile kadınların toplumsal cinsiyet rolleri ile cinsel öz-yeterlilikleri arasındaki ilişki araştırılmış ve elde edilen çalışma sonuçları ilgili literatür ile tartışılmıştır.

Araştırmamızda kadınların toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği toplam puan ortalaması 110,93±9,75 olarak belirlenmiştir. Öztürk ve arkadaşlarının bir kamu hastanesinde çalışan kadınlarla yaptığı çalışmada TCRTÖ toplam puanı 106,75 ± 12,74 olarak bulunurken Gökçay ve arkadaşının kadınlarla yaptığı çalışmada 123,15±20,97, Aktaş ve arkadaşının hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmada 100,87±12,31, Özden ve arkadaşının sağlık çalışanlarını dâhil ettiği çalışmada ise 141,55±19,25 olarak belirlenmiştir (Öztürk ve ark, 2023; Gökçay & Akça, 2020; Aktaş & Külcü, 2020; Özden & Gölbaşı, 2018). Çalışma sonucumuz literatürle farklılık göstermektedir. Bu farklılığın çalışmaya katılan popülasyonların sosyokültürel özelliklerinin değişkenlik göstermesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Kadınların erkeklere göre daha tutucu ve geleneksel bakış açısıyla yetiştirildiği toplumumuzda kadınlardaki eşitlikçi cinsiyet rol düzeylerine sahip olması, daha kontrollü ve tutucu davranışların ortaya çıkardığı eşitsizliğe karşı eşitlikçi olma tutumunun gelişmesinden kaynaklı olarak ortaya çıktığı değerlendirilebilir.

Araştırmamızda kadınların eğitim düzeylerine göre toplumsal cinsiyet rolleri toplam puan ortalaması arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiş olup, üniversite ve üzeri mezun olan kadınların, lise mezunu kadınlara göre daha eşitlikçi cinsiyet rollerine sahip oldukları bulunmuştur (Tablo 3). Literatüre bakıldığında; Karakoyunlu (2019), Öztürk (2023) ve Uzun ve ark. (2017) yaptıkları çalışmalarda üniversite mezunu olan kadınların lise mezunu olan kadınlara göre toplumsal cinsiyet rol tutumu eşitlikçi yönde ilerleme gösterdiği saptanmıştır. Çalışmamız literatürle paralellik göstermektedir (Uzun ve ark, 2017; Karakoyunlu, 2019; Öztürk ve ark, 2023). Kadınların eğitim düzeyinin artmasıyla kadının aile içi kararlara katılımının artması ve bakış açısının olumlu yönde değişmesi eşitlikçi cinsiyet rolünü üstlenmesine katkı sağladığı düşünülmektedir.

Araştırmamızda eş üniversite ve üzeri mezun olan

kadınların, eş ilköğretim mezunu olan kadınlara oranla daha fazla eşitlikçi cinsiyet rollerine sahip oldukları belirlenmiştir. Gökçay'ın (2018) kadınlar ile yaptığı çalışmada da çalışmamızla benzer olarak eş üniversite mezunu olan kadınların ilköğretim mezunu olanlara oranla eşitlikçi tutumlarında artış olduğu saptanmıştır (Gökçay, 2018). Eş eğitim düzeyinin artmasıyla kadın hakları ve eş rolleri, cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık düzeyinin artması eşlerin cinsiyet rollerinde eşitlikçi tutumlara yönelmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmamızda kadınların CÖYÖ toplam puan ortalamasının 28,48±9,72 olduğu ve orta düzey cinsel öz yeterliliğe sahip oldukları bulunmuştur (Tablo 2). Balcının yaptığı çalışmada CÖYÖ puan ortalaması 36,95±4,79 olarak belirlenmiş olup cinsel öz-yeterlilikleri yüksek düzey olarak belirlenmiştir (Balcı, 2022). Çalışma sonuçlarındaki farklılığın çalışmaya katılan popülasyonların sosyodemografik özelliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Cinsel öz-yeterlilik düzeyinin orta ve yüksek olması kadınların sosyal ve aile hayatında daha sağlıklı kararlar almasına zemin hazırlayarak eşitlikçi cinsiyet rolü bakış açısını kazanmasını destekleyebilir.

Araştırmamızda lise mezunu olan kadınların cinsel öz-yeterlilik puan ortalaması, üniversite mezunu olan kadınlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Tablo 3). Kafaei Atrian ve arkadaşlarının evli kadınlarla yaptığı çalışmada da eğitim düzeyi arttıkça kadınların cinsel öz-yeterlilik düzeylerinin arttığı saptanmıştır (Kafaei Atrian ve ark, 2019). Eğitim düzeyi yüksek olan kadınların cinselliği doyum olarak yaşama ve doğru yönetme açısından farkındalıklarının fazla olmasının, buna yönelik eğitimlere katılmaya daha eğilimli olmalarının beklenirken, bizim çalışmamızdaki sonucun farklılığın kadınların cinsel öz yeterliliği algılama biçimlerinin değişkenliğinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Araştırmamızda çekirdek aile tipine sahip kadınların cinsel öz-yeterlilikleri geniş aile tipine sahip kadınlara göre daha yüksek bulunmuştur (Tablo 3). Çalışmamıza benzer şekilde Balcı'nın çalışma sonucunda da çekirdek aile tipine sahip bireylerin cinsel öz-yeterlilik düzeyleri daha yüksek bulunmuştur (Balcı, 2022). Bu sonuçların mahremiyet kaygısı olmadan cinsel deneyim yaşama durumunun ortam

koşullarının uygunluğu düşünüldüğünde çekirdek ailede geniş aileye göre daha mümkün olmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Literatür incelendiğinde kadınların toplumsal cinsiyet rolleri ile cinsel öz-yeterlilikleri arasındaki ilişkinin araştırıldığı çalışmalara rastlanmamıştır. Araştırmamızda kadınların toplumsal cinsiyet rolleri tutum ölçeği toplam puanı ile cinsel öz yeterlilik ölçeği toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki bulunmazken, eşitlikçi cinsiyet rolleri alt boyutu ile cinsel öz yeterlilik ölçeği arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur (Tablo 4). Kadın ve erkeğin gündelik yaşamdaki rollerinin eşit olduğunu benimseyen bireyler kendilerini daha huzurlu ve özgüvenli hissedebilecekleri için cinsel yaşamlarındaki doyumun ve yeterliliğin yüksek olması beklenebilir. Araştırmamızda evlilikte cinsiyet rolü alt boyutu ile toplam cinsel öz yeterlilik ölçeği arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Evli olan bireylere toplum tarafından yüklenen sorumluluklar bireylerde anksiyeteye sebep olarak cinsel yaşamlarını olumsuz etkileyebilir. Araştırmamızda geleneksel cinsiyet rolü alt boyutu ile cinsel öz yeterlilik ölçeği arasında pozitif yönlü bir ilişki saptanmıştır. Toplum tarafından kadın ve erkeğe yüklenen kalıplaşmış yargılar kadının ve erkeğin cinsel yaşamlarına yönelik beklentileri artırabileceği için bireyler bu beklentileri karşılama çabasına girebilir. Bu durumun bireylerin cinsel öz-yeterliliklerini olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Araştırmamızda erkek cinsiyet rolü alt boyutu ile cinsel öz yeterlilik ölçeği arasında negatif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Toplum tarafından erkeklere atfedilen roller erkeklerin aile içindeki sorumluluklarını artırarak fiziksel ve psikolojik olarak yorgunluklarına neden olabilir. Bu sürecin onların cinsel olarak yeterlilik düzeylerini olumsuz etkileyebileceği düşünülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma ile toplumsal cinsiyet rolleri ve cinsel öz-yeterlilik arasında bir ilişki olmadığı ancak, bireylerin eşitlikçi cinsiyet rolleri arttıkça, evlilikte cinsiyet rolleri azaldıkça, geleneksel cinsiyet rolleri arttıkça ve erkek cinsiyet rolleri azaldıkça cinsel öz-yeterlilik düzeylerinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma sonucu doğrultusunda bireylere sağlıklı, güvenli ve doyum alabilecekleri bir cinsel yaşam deneyimi sunabilmek için toplumsal cinsiyet

rollerine yönelik daha eşitlikçi eğitimler verilmesi, toplumun bilinçlendirilmesi yönünden katkı sağlayabilir. Bununla birlikte toplumsal cinsiyet rollerinin cinsellikle ilişkilendirildiği çalışmaların sınırlı sayıda olmasından dolayı farklı örneklem gruplarıyla bu konuya yönelik çalışmaların yapılarak literatüre katkı sağlanması önerilebilir.

Etik Komite Onayı: Bu çalışma için etik komite onayı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi'nden (Tarih: 22 Mart 2023, Karar No: 2023-03/23) alınmıştır.
Hasta Onamı: Çalışmaya katılan tüm katılımcılardan sözlü onam alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir – S.S., G.M.; Tasarım – S.S., N.T.; Veri Toplanması ve/veya İşlemesi –G.M.; Analiz ve/veya Yorum – S.S., N.T.; Literatür Taraması – S.S; Yazıyı Yazan – S.S; Eleştirel İnceleme – N.T.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was received for this study from the ethics committee of Sivas Cumhuriyet University (Date: March 22, 2023, Decision Number: 2023-03/23).

Informed Consent: Verbal consent was obtained from all the participants.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept – S.S., G.M.; Design – S.S., N.T.; Data Collection and/or Processing – G.M.; Analysis and/or Interpretation – S.S., N.T.; Literature Search – S.S; Writing Manuscript – S.S; Critical Review – N.T.

Conflict of Interest: The authors have no conflicts of interest to declare.

Financial Disclosure: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Akın, A., & Özpinar, S. (2018). Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Sağlığı (1. Baskı, ss.1-308). Nobel Akademik Yayınları.
- Aksoy, A., Yılmaz, D.V., & Yılmaz, M. (2019). Gebelikte cinsel yaşantıyı neler etkiler? *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3(1), 45-53. <https://doi.org/10.46237/amusbfd.654371>
- Assarzadeh, R., Khalesi, Z.B., & Jafarzadeh Kenarsari, F. (2019). Sexual self-efficacy and associated factors: A review. *Shiraz E Medical Journal*, 20(11). <http://dx.doi.org/10.5812/semj.87537>
- Aktaş D., & Külcü, D.P. (2020). Hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rolleri ile kadına ilişkin namus algıları arasındaki ilişki. *Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku Tarihi Dergisi*, 28(1),1-9. <http://dx.doi.org/10.5336/mdethic.2019-66250>
- Balcı, S. (2022). İnflamatuvar bağırsak hastalığı olan bireylerin beden imajlarının cinsel doyum ve cinsel öz- yeterliliklerinin değerlendirilmesi. [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ankara. file:///C:/Users/Hp/Downloads/712679.pdf
- Başar, F. (2020). Toplumsal Cinsiyet: Toplumsal Cinsiyet Tanımı ve Temel Kavramlar (1. Baskı, ss.1-134). Akademisyen Kitabevi.

- Bertrand, M. (2020). Gender in the twenty-first century. In AEA Papers and proceedings, 110, 1-24.
- Classon, K., Dietrich, J. J., Lachowsky, N. J., Nkala, B., Palmer, A., Cui, Z., Beksinska, M., Smit, J. A., Hogg, R. S., Gray, G., Miller, C. L., & Kaida, A. (2018). Sexual self-efficacy and gender: a review of condom use and sexual negotiati on among young men and women in Subsaharan Africa. *The Journal of Sex Research*, 55, 4-5. <http://dx.doi.org/10.1080/00224499.2017.1421607>
- Çelik, E. (2013). Cinsel öz-yeterlik ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *JEE*, 3(2), 2146-2674. <http://dx.doi.org/10.51982/bagimli.1438980>
- Ford, J.V., Corona-Vargas, E., Cruz, M., Fortenberry, J. D., Kismodi, E., Philpott, A., ... & Coleman, E. (2021). The World Association for Sexual Health's declaration on sexual pleasure: A technical guide. *International Journal of Sexual Health*, 33(4), 612-642. <http://dx.doi.org/10.1080/19317611.2021.2023718>
- Gökçay, G. (2018). Kadınların Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumların Belirlenmesi [Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi]. Kars. file:///C:/Users/Hp/Downloads/508480.pdf
- Gökçay, G., & Akça, D. (2020). Kafkas Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi jinekoloji polikliniğine başvuran kadınların toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Kafkas Tıp Bilimleri Dergisi*, 10(2). <http://dx.doi.org/10.30934/kusbed.420223>
- Haarmans, M., McKenzie, K., Kidd, SA., & Bentall, R.P. (2018). Gender role strain, core schemas, and psychotic experiences in ethnically diverse women: A role for sex-and gender-based analysis in psychosis research?. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 25(6), 774-784. <http://dx.doi.org/10.1002/cpp.2307>
- Kafaei Atrian, M., Mohebbi Dehnavi, Z., & Kamali, Z. (2019). The relationship between sexual self-efficacy and sexual function in married women. *Journal of Midwifery and Reproductive Health*, 7(2), 1683-1690. <https://doi.org/10.22038/jmrh.2018.30672.1333>
- Karakoyunlu Şen, S. (2019). Sağlık Algısı İle Kanser Taraması Farkındalığı Arasındaki İlişki [Tıpta Uzmanlık Tezi, İzmir: T.C. Sağlık Bilimleri Üniversitesi]. İzmir. file:///C:/Users/Hp/Downloads/544515.pdf
- Lee, I.C., Hu, F., & Li, W.Q. (2020). Cultural factors facilitating or inhibiting the support for traditional household gender roles. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 51(5), 333-352. <http://dx.doi.org/10.1177/0022022120929089>
- Özden, S., & Gölbaşı, Z. (2018). Sağlık çalışanlarının toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(3), 95-100. <http://dx.doi.org/10.30934/kusbed.420223>
- Öztürk, A., Aslan, S., & Yaşar, Ö.Ü.B.N. (2023). Bir kamu üniversitesinde çalışan kadınların toplumsal cinsiyet algısının belirlenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11, 136, 168-178. <http://dx.doi.org/10.29228/asos.66494>
- Peiffer, H., Ellwart, T., & Preckel, F. (2020). Ability self-concept and self-efficacy in higher education: An empirical differentiation based on their factorial structure. *PLoS One*, 15(7), e0234604. <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0234604>
- Pekel, E. (2019). Toplumsal cinsiyet rolleri ve kadının çalışma hayatındaki konumu. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, (5), 30-39. <http://dx.doi.org/10.18221/bujss.303363>
- Reale, C., Invernizzi, F., Panteghini, C., & Garavaglia, B. (2023). Genetics, sex, and gender. *Journal of Neuroscience Research*, 101(5), 553-562. <http://dx.doi.org/10.1002/jnr.24945>
- Tabassum, N., & Nayak, B.S. (2021). Gender stereotypes and their impact on women's career progressions from a managerial perspective. *IIM Kozhikode Society & Management Review*, 10(2), 192-208. <http://dx.doi.org/10.1177/2277975220975513>
- Uzun, Z., Erdem, S., Güç, K., Uzun, A.M.Ş., & Erdem, E. (2017). Toplumsal cinsiyet algısı ve toplumsal cinsiyet rollerine eğitimin etkisi: deneysel bir çalışma. *Journal of Human Sciences*, 14(1), 678-693. <http://dx.doi.org/10.14687/jhs.v14i1.4354>
- Zeyneloğlu, S., & Terzioğlu, F. (2011). Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutum Ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 409-420. <http://dx.doi.org/10.17494/ogusbd.1428227>
- World Health Organization. (2018). Gender equality must be at the core of 'Health for All'. [Internet]. 2021 Jun [cited 2021 Jun 04] Available from: <https://www.who.int/news/item/07-03-2018-gender-equality-must-be-at-the-core-of-health-for-all>. Erişim tarihi: 26.02.2024